

ONBEPERKTE BRIJVOEDERING GEEFT VEEL PROBLEMEN

mevr. ir. C.M.C. van der Peet-Schwering, Onderzoeker Voeding

Onbeperkt brijvoer verstrekken met behulp van sondes lijkt om praktische redenen niet aan te bevelen in de praktijk. De voerregistratie is bij deze uitvoering onnauwkeurig, er treedt voervermorsing en hokbevuiling op. De sondes moeten regelmatig bijgesteld en schoongemaakt worden. Dit is het resultaat van een onderzoek, dat is uitgevoerd op het Varkensproefbedrijf "Zuid- en West-Nederland" te Sterksel.



De voertrog met daarin de sondes

Voerfrequentie

Door de huidige technische ontwikkelingen is het mogelijk brij te voeren met behulp van een volautomatische brijvoerinstallatie. De vraag is hoe mestvarkens het beste gevoerd kunnen worden met zo'n installatie.

Op het Varkensproefbedrijf te Sterksel zijn in eerdere proeven het twee- en driemaal daags brijvoer verstrekken en het drie- en viermaal daags brijvoer verstrekken met elkaar vergeleken. Het driemaal daags brijvoeren bleek in beide proeven het hoogste saldo per mestvarkensplaats per jaar op te leveren.

Onbeperkt brijvoer verstrekken aan mestvarkens zou in vergelijking met driemaal daags voeren de voeropname en de groei mogelijk verder kunnen verhogen. Uit verschillende proeven op de Varkensproefbedrijven is namelijk gebleken, dat dieren die onbeperkt droogvoer verstrekt kregen, een hogere groei behaalden dan dieren die beperkt gevoerd werden.

Opzet van het onderzoek

Op het Varkensproefbedrijf te Sterksel is een onderzoek opgezet waarin het driemaal daags brijvoer verstrekken is vergeleken met onbeperkt en met "semi"-onbeperkt brijvoer verstrekken.

De onbeperkt gevoerde dieren konden 24 uur per dag voer opnemen. De "semi"-onbeperkt gevoerde dieren hadden 18 uur per dag de beschikking over voer. 's Nachts van 24.00 uur tot 06.00 uur kregen deze dieren geen voer.

Tot een gewicht van ongeveer 35 kg lichaamsgewicht is aan alle dieren babybiggenkorrel (EW: 1,10; re: 18,7% en v. lysine: 1,00%) verstrekt. Daarna is geleidelijk, binnen één week, overgeschakeld op vleesvarkensvoer (EW: 1,08; re: 16,4% en v. lysine: 0,74%) in de vorm van kruimel. De brij had een water-/voerhouding van 2,5:1. Borgen en zeugen werden gemengd gemest.

Voermethode

De driemaal daags gevoerde dieren werden gevoerd volgens een voercurve. De dieren werden tegen verzadiging aan gevoerd.

Deze voercurve was gebaseerd op een gemiddelde groei van 800 gram/dag bij een voederconversie van 2,80.

Bij het onbeperkt voeren werd, door middel van sondes aan de beide uiteinden van de trog, constant brij in de trog gehouden.

Elk half uur werd door de computer met behulp

van de sondes nagegaan of er genoeg brij in de troggen zat. Indien de sondes geen contact maakten en er dus te weinig brij in de troggen zat, kwam er voer in de trog bij totdat de sondes wel contact maakten.

Technische resultaten

In tabel 1 zijn de mesterijresultaten over de gehele mesterijperiode weergegeven. Tijdens het onderzoek zijn 13 dieren uitgevallen.

De voeropname van de 24 uur en 18 uur onbeperkt gevoerde dieren kan niet worden berekend door niet te verhelpen technische problemen bij de voerregistratie. Hierdoor kan ook de voederconversie niet worden berekend.

Er bestaat tussen de proefgroepen geen duidelijk verschil in het aantal behandelde dieren wegens gezondheidsstoornissen.

De 18 uur en 24 uur onbeperkt gevoerde dieren zijn duidelijk sneller gegroeid dan de driemaal daags gevoerde dieren maar daarentegen duidelijk slechter geclassificeerd. De hogere groei is waarschijnlijk het gevolg van een hogere voeropname. Omdat de voeropname niet bekend is en hierdoor geen voederconversie kan worden berekend, is het niet mogelijk een economische berekening op te stellen. Het blijft derhalve de vraag of de verbetering in groei opweegt tegen de verslechtering van de slachtkwaliteit. Dit zal afhangen van de gerealiseerde voederconversie.

Praktische ervaringen

Er zijn goede ervaringen opgedaan met het gebruik van de brijvoerininstallatie bij het driemaal daags voeren. Het onbeperkt brijvoer verstrekken met behulp van sondes kent echter een aantal problemen.

- De registratie van de verstrekte hoeveelheid voer is onnauwkeurig, omdat steeds kleine hoeveelheden voer worden gedoseerd. Voor een goede registratie is een meetinstrument nodig dat ook bij kleine hoeveelheden voer met een grote nauwkeurigheid meet.
- De brij koekt aan in de hoeken van de troggen waardoor verzuring optreedt.
- De sondes worden bevuild met brij, waardoor de toevoer van brij wordt afgesloten. De sondes moeten regelmatig schoongemaakt worden.
- Doordat er de hele dag voer in de troggen staat, wordt er meer voer vermorst dan bij beperkte voeding.
- Doordat er meer brij vermorst wordt, treedt meer hokbevuiling op.
- Bij onbeperkte voerverstrekking is het moeilijk te controleren of alle dieren voer opnemen.
- Door bovengenoemde punten vraagt onbeperkt brijvoer verstrekken meer arbeid dan beperkt brijvoer verstrekken.

Op grond van de praktische ervaringen op Sterksel lijkt het voor de praktijk niet aan te bevelen om onbeperkt brijvoer te verstrekken met behulp van sondes.

Tabel 1: Mesterijresultaten en slachtkwaliteit

	3x daags	18 uur onbeperkt	24 uur onbeperkt
aantal dieren	319	311	317
begingewicht (kg)	23,3	23,3	23,3
eindgewicht (kg)	102,4	105,8	108,4
mestdagen	105,4	103,0	102,1
aantal behandelde dieren wegens gezondheidsstoornissen	35	26	27
groeisnelheid (g/dag)	752	802	835
% EAA + 1A	78,4	67,8	65,3